

Kanalen

Informationsblad för Hudiksvalls Stads
Hembygdsförening

Nr 4, november 2017

Innehåll:

Välkomna till Gammaldags jul på Möljen	s 2
Skådespelaren Hjalmar Peters	s 3
Hudiksvalls Posten för hundra år sedan	s 4 - 6
Helsingbocken	s 7 (forts. s 12)
Rapport från berättarkvällen i oktober	s 8 - 9
Rapport från utflykten till Edsbyn	s 10 - 11
Om oss och lite annat	s 12

Hudiksvalls Posten 1917. Se sidorna 4-6.

Parkhyddan. Se sidorna 8-9.

Välkomna till

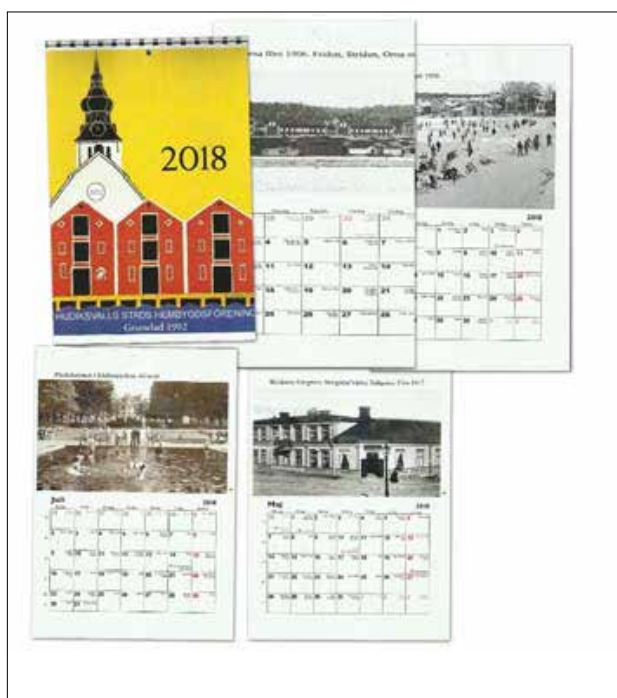
Gammaldags jul på Möljen!

Söndagen den 3 december kl 12-00 - 17.00.

Gammaldags julmarknad, många stånd med försäljning av allt möjligt, som t ex hantverk och matvaror av skilda slag.

Hudiksvalls Stads Hembygdsförening kommer som vanligt att erbjuda fiskdamm, lotteri med chans till fina priser, försäljning av lingonriskransar, hemstöpta ljus, almanackor, julkort mm. Små rara tomtar kommer också att kila runt och hälsa på barnen.

Almanacka 2018 med gamla Hudiksvallsbilder och årets julkort

Almanacka 80:-

Julkort

1 st/10:-

3 st/25:-

5 st/40:-

10 st/70:-

Om ni vill ha per post (porto tillkommer), kontakta Kerstin Englund 070 354 00 89 eller kereng47@gmail.com

Bild från årets ljusstöpning, som var ett samarbetsprojekt mellan generationerna.

Foto M Forsberg.

Hjalmar Peters – skådespelare inom teater och film som härstammade från Hudiksvall

Hjalmar Peters föddes i Hudiksvall den 18 oktober 1875, som ”son till byggmästare Pettersson uppe i kyrkbacken”, säger kammarrådet Birger Sjöström, son till stationsinspektör Emil Sjöström, i ett brev till Greta Rodenstam 1961.

Hjalmar Peters scendebuterade 1894, samma år som han tagit studentexamen. I en intervju i Hudiksvallsposten 1938 berättar han själv hur det gick till då han kom in vid teatern. Det var på hösten 1894, då William Engelbrechts framstående sällskap besökte staden, som Hjalmar, som då hette Pettersson, tog mod till sig och uppsökte teaterdirektören i hans tillfälliga bostad någonstans i staden. Han blev väl mottagen och ombads att återkomma inom två dagar med sin hemläxa, att läsa in huvudrollen i den pjäs som sällskapet höll på att öva in (tyvärr har jag inte kunnat få fram vilken pjäs det rörde sig om).

Då han återvände ett par dagar senare och började läsa sina repliker dröjde det inte länge förrän Engelbrechts hustru, Anna Lisa Hwasser, utropade: Herr Pettersson – vi engagerar er!

Fram till 1907 tillhör Hjalmar Peters olika sällskap, bland annat den framgångsrika Julia Håkansson/Tore Svennberg – turnén, som 1905 gästar staden och bland annat ger Ibsens ”Samhällets stöttepelare”, vilken enligt Hudiksvalls-

postens anmälare drar ner ”stormande bifall” av ett ”fullsatt teaterhus”.

Mellan 1907 till 1916 verkar Hjalmar Peters som förste regissör och skådespelare vid Svenska Teatern i Helsingfors. 1916 till 1919 är han anställd som konstnärlig ledare och regissör vid Skådebanan, en sorts föregångare till Riksteatern, som genom att bilda en publikorganisation skulle locka folk till teatern. Förebild var Freie Volksbühne i Berlin.

Efter en sejour vid Hälsingborgs stadsteater som regissör och aktör, är han på 1920-talet verksam vid Folkteatern i Stockholm och från 1931 är han anställd hos Gösta Ekman.

Han gör sig även ett namn inom filmen med roller i bland annat ”Ingmarssönerna” och ”Synnöve Solbakken”. Han svarar också för både regi och manus till Emelie Flygare Carléns ”Ett Köpmanshus i skärgården” 1925 och gör rollen som kapellpredikanten Gudmur Guldbrandsen. Han hinner också skriva en svit pjäser, bland vilka ”Högsta vinsten” och ”Vagnmakarens frieri” uppförs på Folkteatern i Stockholm.

Hjalmar Peters var först gift med Svea Wolffhagen (Peters) från år 1900, som börjat sin skådespelarkarriär hos Hjalmar Selander i Göteborg. Hon gjorde bland annat roller som Anna i Värmlänningarna och Margareta i Mefisto. Svea Peters avled 1929 och Hjalmar Peters gifte om sig med Gunhild Lindholm. Hjalmar Peters avled den 18 juni 1939 i Stockholm. Han ligger begravd på norra begravningsplatsen utanför Stockholm.

Christer Nilsson

Hjalmar Peters. Privat foto.

Referenser:

Brev till Greta Rodenstam 1961

Hudiksvallsposten 1938

Hälsingerunor 2000 (min artikel om Teaterlivet i Hudiksvall 1882 - 1933)

Wikipedia

Hudiksvalls Posten 1917

För 100 år sedan

2 oktober

Vintern i antågande. Natten till i går visade termometern 5 grader kallt. Den starka nattkölden påverkade lövfällningen i hög grad.

9 oktober

Älgjakten i länet tog i dag sin början.

9 oktober

Ljuskort. Med anledning av att hela landets stearinljusförråd icke motsvarar mer än en mycket ringa bråkdel av det minimala behovet, och tillverkningen är nedlagd, kommer tilldelningen av ljus hädanefter att verkställas av Livsmedelsnämnden genom utlämnande av ljuskort, berättigande till ett skålpund ljus för viss angiven kalendermånad. Detaljpriset har fastställts till 2.50 per skålpund. (Ett skålpund ca 0,425 kilo.)

11 oktober

Park vid Tingshuset. Stadsfullmäktige beslutar bifalla drätselkammarens framställan om ett extra anslag om 1000 kronor för parkanläggningen nedanför tingshuset, enligt av stadsträdgårdsmästarens förslag.

16 oktober

400 flaskor Eau de Cologne beslagtagna. Stadsfiskalen, A. Andersson härstädes, lade i går beslag på ett parti av ca 400 flaskor Eau de Cologne, innehållande hög procent av alkohol. Beslaget gjordes i Albert Bengtssons Färgaffär i Hudiks-

vall. Åtal torde givetvis att komma att följa. Eau de Cologne var tappad på vanliga ölbuteljer och betingade ett pris på icke mindre än 5 kronor per flaska. Som tillverkare av nektarn angives på flaskorna apotekare R. Konradsson, Nordmaling, som även innehar kemikalieaffär.

20 oktober

Läroverkets julferier. Då en ytterligare besparing av kol och ved för läroverkets behov är nödvändig, hemställa läroverksstyrelsen nu hos K.M:t att julferierna måste förlängas och vårterminen härigenom framflyttas.

27 oktober

Kronohäktet för trångt. P.g.a. för högt fångantal vid kronohäktet i Hudiksvall har fängvårdsstyrelsen förordnat att 7 straffångar skola förflyttas till kronohäktet i Nyköping.

1 november

Brevlådorna i Hudiksvall tömmas fr.o.m. i dag kl. 6 fm och kl. 6.30 em, varvid den vid postkontoret tömmas 5 minuter före posts avgång till stationen. Brevlådan vid stationen tömmas, som hittills, 5 minuter före postförande tågs avgång.

1 november

Sockerkort utdelas å kortbyrån i Gamla Läroverket under torsdag, fredag och lördag innevarande vecka.

Var kan jag närmast köpa
Ming-sulan?
(Åt bo's-trä)

Böjlig!
Hållbar!
Vattentät!

Håller
foten
varm!

Pris: Barn 1.00, Dam 1.50, Herr 2.00

MING-
kläckarna
komma!
Pris: 0.35.

(Patentskydd)

Jo, hos: **Klipp annonsen!**

A.-B. P. Åberg & Co, Gefle;
A.-B. Axel Th. Lundberg & Co, Hudiksvall

Till Julen

Blusar och Kjolar
I siden, ylle och bomull.

**Morgonrockar och
Kamkoffor.**

Day- och Natllinnen

Benkläder

Underkjolar

Foderlif och Foderklädningar
I stor sortering.

Obs! Presentkort finnes.

Rikst. 478. Rikst. 478.

L. A. Jonssons Modeaffär.

15 november

Rask åtgång hade det fläskparti som livsmedelsnämnden försålde på tisdagen. Utanför nämnden stod folk i kö i flera timmar.

17 november

Bespisning av skolklass äger, sedan början av höstterminen, rum på Håstaborg. Varje frukost få ett 60-tal barn en mycket rundligt tilltagen portion av havregrynsgröt och mjölk, bestående av en blandning av handskummad och söt mjölk. Efter överenskommelse med brödbyrån får varje barn för detta mål avstå en brödkupong. Kostnaden, som upp går till 14.7 öre per barn och dag, bestrides för den ena hälften av skolkassan och den andra hälften av disp. Sörensen.

I detta sammanhang kan omtalas, att genom Disp. Sörensen försorg, 35 fattiga skolbarn från Åvik komma att under den närmaste tiden att förses med skor.

22 november

Ingen lutfisk kommer i år från Norge, och då lagren i Hudiksvall sedan fjolåret, enligt vad HudiksvallsPosten erfarit, inte är något att räkna med, torde det bli ganska många hem där man får vara utan lutfisk i år. Priset är också avskräckande, 7 kronor per kilo, och det är den fisken inte värd.

24 november

"Hudik-tvål" tillverkas för närvarande inte vid den Edgrenska fabriken, p.g.a. statsbeslaget av fettämnen.

27 november

En tung vecka är den innevarande i Hudiksvall. Enligt vad vi förspott är spritlagret på Stadshot-

ellet totalt slut.

27 ovember

Hudiksvalls nattvakter håller f.n. på att omorganiseras. De föregående nattvakterna ha defitvt skilts från sina befattningar, och 4 ordinarie nattvakter ha anställts, varav en ska tjänstgöra som kontrollör. Dessutom skola 2 extra nattvakter anställas. Sedan vakthållningen nu kommit i gång igen ha ytterligare ett par firmor abonnerat på vakten.

1 december

Normalskodon finnes nu att köpa i Koop, handelsföreningens affär. De äro betydligt billigare än motsvarande skodon i allmänna handeln.

8 december

Ingen orkesterkonsert i år. Orkesterföreningen i Gävle anmäler i en skrivelse till stadsfullmäktige, att den p.g.a. de vidriga förhållandena i våras sett sig ur stånd att hålla de föreskrivna konserterna i Hudiksvall.

11 december

Stadens jultomtar bekläda i år 23 gossar och 22 flickor. Den sedvanliga jultomtefesten måste däremot p.g.a. kristidsförhållandena denna gång inställas.

11 december

Provringningen av kyrkans klockor kommer sannolikt att hållas på torsdagmiddag, Luciadagen, som sålunda för stadens räkning får en viss betoning. Arbetet med de nya anordningarna för kyrkklockorna har nu nämligen framskridit så långt att man tror sig kunna prestera en provringning.

Fortsättning på nästa sida.

Stockholms Dagblad.
är utmärkt
genom en fast nationell hållning, snabba och vederhäftiga nyheter, dagliga krigsöfversikter med sakkunniga kommentarer till situationen för dagen, värdefulla signerade artiklar af de bästa pennor. Trefliga söndagsnummer.
Prenumerera genast!

Pälsvaror
sin beakommit nytt lager. Genom tidigt och för
slaktigt inköp samma priser som i fjol.
Skinnhattar fr. 9:—, 12:—, 15:— o. s. v.
Kragar i imit., brun eller spetsbisam fr.
8:—, 9:75, 12:50, 15:— o. s. v.
**Muffar, Mössor, Militärpälsar,
Dampälsar, Chakalpälsar,**
allt till lägsta priser.
Hatt- & Pälsvarumagasinet (Broddenska huset)

Schweiziska Lyxäpplen
i pappersomslag, utmärkt goda i parti hos
BERG & HALLGREN.

Fortsättning från föregående sida

15 december

En julkhälsning från fronten. En student vid Hudiksvalls Högre Allmänna Läroverk, Josef Honak, har i ett brevkort till redaktionen önskat att hans varmaste jul- och nyårshälsningar blir framförda till kamrater och bekanta. Den unge soldaten uppger att han mår bra, ehuru att han längtar efter sina svenska vänner. Hans adress är; Gefrt. Josef Honak, 274 Baukomp. Etappenpost, Elbassan Albanien.

18 december

Vid en villastöld i grosshandlare J. W. Granströms lantställe i Djuped, ha en eller flera inbrottstjuvar huserat och tillgripit diverse husgeråd och koppar, värt omkring 150 kronor. Spaningar pågå under ledning av länsman Knut Kjellbom.

22 december

Julgransförsäljningen hade i går ej riktigt kommit igång. Endast ett litet antal julgranar utbjödos. Då ett mycket stort antal familjer torde bli utan julgransljus, eftersom endast familjer med minst 2 barn, födda efter 1908, erhålla sådana, är det att förmoda att efterfrågan å julgranar ej blir lika stor som förut om åren.

28 december

Smör säljes i dag av Livsmedelskommisionen, 1 hg per person.

28 december

Travtävlingar komma att i Hudiksvall äga rum den 13 januari, samt förläggas till Lillfjärden

Kerstin Englund

*Alla bilder i denna artikel är
inskannade från Hudiksvalls
Postens tidningar hösten 1917.*

Innehafvare af
Elektriska Strykjärn
glöm ej att
Skyddsot
för desamma
för undvikande af eldfara finnes hos
A.-B. Jonssons Elektriska Byrå

Elektriska
Kok- och Värmeapparater
samt ny stilfull **Armatur,**
Metalltrådslampor,
Halfwattlampor
i lager

A.-B. Jonssons Elektriska Byrå
HUDIKSVALL
Rikstelefon
101 & 247

Svarta och Blå
Ulsträr
38
från Kr.

Nya Kappaffären
Tel. 535.

Fredrik Winblad von Walter 1857-1950

Född i Hamre, Forsa socken, och vid sekelskiftet bosatt i Järvsö socken. Han blev sergent, men var framför allt mycket aktiv i hembygds- och spelmansrörelsen i början av 1900-talet. Han gav bl a ut Helsingeminnen kring 1910, av vilka vi i hembygdsföreningen fått flera häften som gåva av en av våra medlemmar. Här återges en av artiklarna; eventuellt återkommer jag så småningom med en annan saga ur häftena. Enligt Wikipedia, som jag har tagit uppgifter om honom från, har mycket av det han skrev idag visat sig vara falskier och fantasier.

Magdalena Forsberg

Helsingbocken

av Fredrik Winblad von Walter

Där Funsta by i Forssa socken nu ligger, bodde i slutet af åttonde århundradet en mäktig stor höfding, som hette Fune.

Han var i storlek och styrka den främste i hela Sundedes skeppslag*), öfver hvilket han var höfding. Han var därjämte fager och klok samt i allsköns idrott svår att mäta sig med. Hans guldgula och rika hår räckte honom till bältestaden, och hans skägg låg honom på bröstet. Han var mäktig rik och hade en borg samt ägor därefter.

En jul gästade honom Sikbjörn som var höfding i Alirs skeppslag**), och Hvitulf, som var höfding i Nordstogens skeppslag***). Då gästerna med sina män åtnjöt rik välfärd, kom talet på, huru de tre höfdingarna gjort härnads- och ledungståg såväl enskildt som samfäldt, och huru de kämpat med framgång både i östervåg och västersalt, och lyktades talet så af Fune att, då våren kom och draken ryckte på sitt ankartåg, då skulle de samfäldt segla vida ut i världen, så långt de kunde komma, och antingen komma åter med ära och stort byte eller ock finna sina bane. Men ej skulle de fly ur strid.

Talet bifölls af de många kämparna på bänkar-

na, och blef där stor gny i salen.

Nu rustades i alla tre skeppslagen, och då böljan åter var fri, seglade helsingarna söderut. De hade många strider med vikingar och sjökonungar, men till sist hade kommit genom Niarwa sund (Gibraltar), och här stötte de på en större grekisk flotta, som seglade rakt på dem. Genast lät Fune blåsa till alla helsingsskepp att de skulle lägga tillsammans. Hastigt lades skeppen med långsidorna mot hvarandra och hopbundos. Midt i slagordningen låg Sundheden, hvarpå Fune var höfding, och hade han till stambo Unn Järnskaile från Hög. På höger sida låg Tjädern, på hvilket Sikbjörn från Alir var höfding, och var hans stambo Toni den huggande från Norra Alir (Norråla); på vänster sida var Järnbära, på hvilket Hvitulf var höfding, och hans stambo hette Thorkatel Slagfinn från Jättendal. Samtliga kämpar å helsingsskeppen voro väl hemma i vapenbruk och pröfvade i många mannanrön.

Grekiska flottan seglade hårdt på. På toppen af skeppsmasterna kunde snart helsingarna skåda deras märken som utgjordes af en på bakbenen

Fortsättning på sista sidan.

*) Sundedhe eller Sundäde omfattade bygderna mellan Dellsjöarna och kusten jämte de vattendrag som förbinda dem med hafvet.

**) Alir var nuvarande Norråla och Söderåla och vidare Ljusnans älfång så långt den var bebyggd.

***) Nordstighi, (Nordstigen), bygden efter vägarna genom Medelpad och Ångermanland.

Frey Berglund och Hudiksvallsminnen

Laila Holm, som forskat och skrivit om Hudiksvallsarkitekten Frey Berglund, berättade om hans liv och den förunderliga mängden stora och små hus som han ritade under sin verksamma tid.*

– Hudiksvalls bebyggelse fram till slutet av 1700-talet bestod av små röda hus, inledde Laila Holm. I början av 1800-talet kom ljusare hus och snart också handelshus, som var större men fortfarande mest byggda i trä. Första höghuset blev fängelset från 1864, och det byggdes i sten.

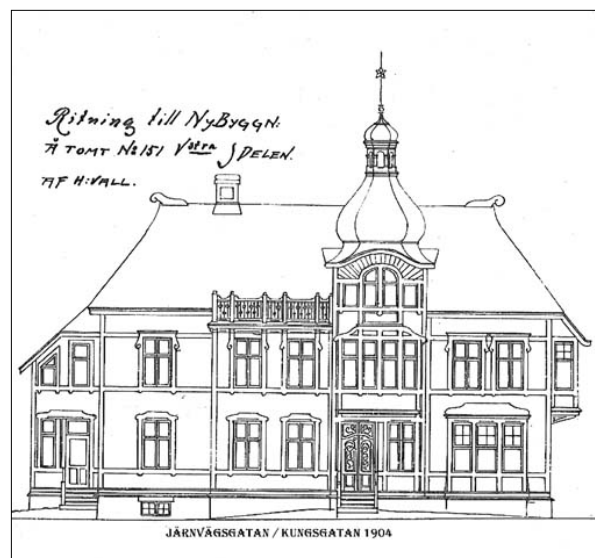
Frey Berglunds (1876 - 1958) far var skeppare, och familjen bodde på Storgatan 58. Frey studerade vid folkhögskola tills han var 17 år och fick sedan arbete hos stadsingenjören i Hudiksvall. Han jobbade sedan några år i Sundsvall, innan han startade en arkitektbyrå i Hudiksvall.

Frey Berglund var mycket produktiv. När han var 27 år gammal ritade han sitt första hus i Hudiksvall, det var det stora huset i korsningen Sundsesplanaden-Trädgårdsgatan. Byggmästare var CO Forsell, och året var 1903. Nästa hus var Automathuset på Storgatan, klart 1909.

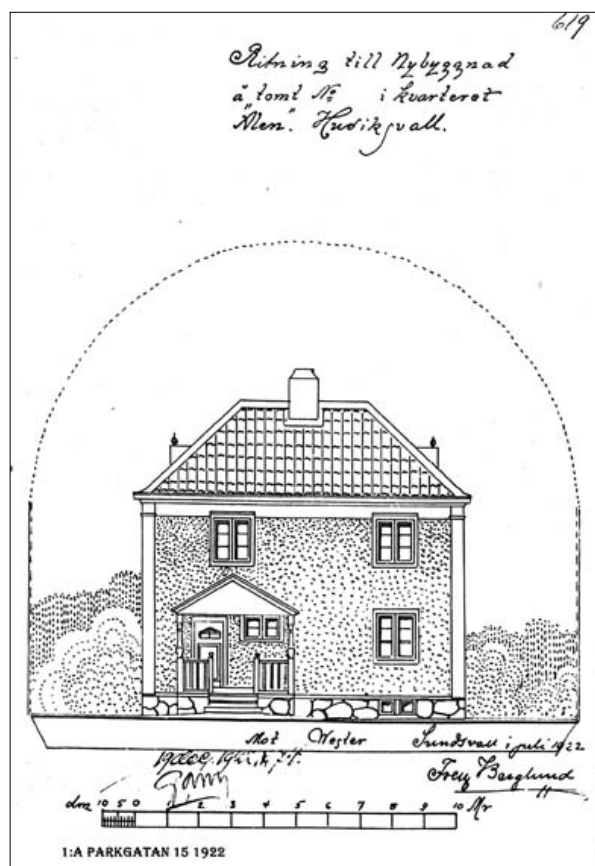
Här en lista på några av alla de byggnader som ritats av Frey Berglund:

- Metodistkyrkan/Emanuelskyrkan, Storgatan
- Brandstodsbolaget, Kungsgatan-Storgatan
- Manuffen, Storgatan-Västra Tullgatan
- Bostadshus, Bankgränd-Bjälkgatan
- Hudiksvallsutställningen 1913
- Parkhyddan, Köpmanberget
- Fyrfamiljshus på Öster
- Femton villor
- Fabriker
- Skolor i Gnarp och Forsa
- Paulsens Fiskredskap i Delsbo

** Laila Holm: Arkitekt Frey Berglund. En epok i Hudiksvalls byggnadshistoria. 60-poängsuppsats vid Institutionen för konstvetenskap, Umeå universitet, vt 1997.*

Ritning av huset i korsningen Järnvägsgatan-Kungsgatan, 1904.

Ritning till hus på 1:a Parkgatan 15, 1922.

T.v. Lilla Kyrkogatan.

T.h. Stenarbetare vid hamnen.

Bernt Johansson känner de flesta igen från hans berättelser härom året, när han berättade om sitt liv inom postverket, bland annat här i staden. Nu återkom han med minnen och foton från Hudiksvall.

Bernt startade sin glada exposé på Lilla Kyrkogatan och berättade om alla kafferep med 14 sorters kakor som var ett måste för morsan och fastrar och alla andra. Det köptes kopiösa mängder kakor, så det var inte konstigt att det var gott om bagerier i staden! Årtal? Ständigt kanske.

På Hamngatan 25 höll stenpalissaden på att vittra sönder, men den lagades med plastic padding. Årtal okänt.

På Järnvägsgatan 14, Bläckhornet, fanns en mangel i källaren, och där var alla pojkar på söndagsskola.

I början av 1950-talet pågick en årlig cykeltävling från Haparanda till Ystad, Sverigeloppet, och den stora stjärnan där var Stålfarfar (Gösta Håkansson, jag minns det som igår, red:s. anm.). Alla skolelever utom Bernts klass fick ledigt för att titta, så för dem blev det (nästan, det löste sig!) C i uppförande och ordning.

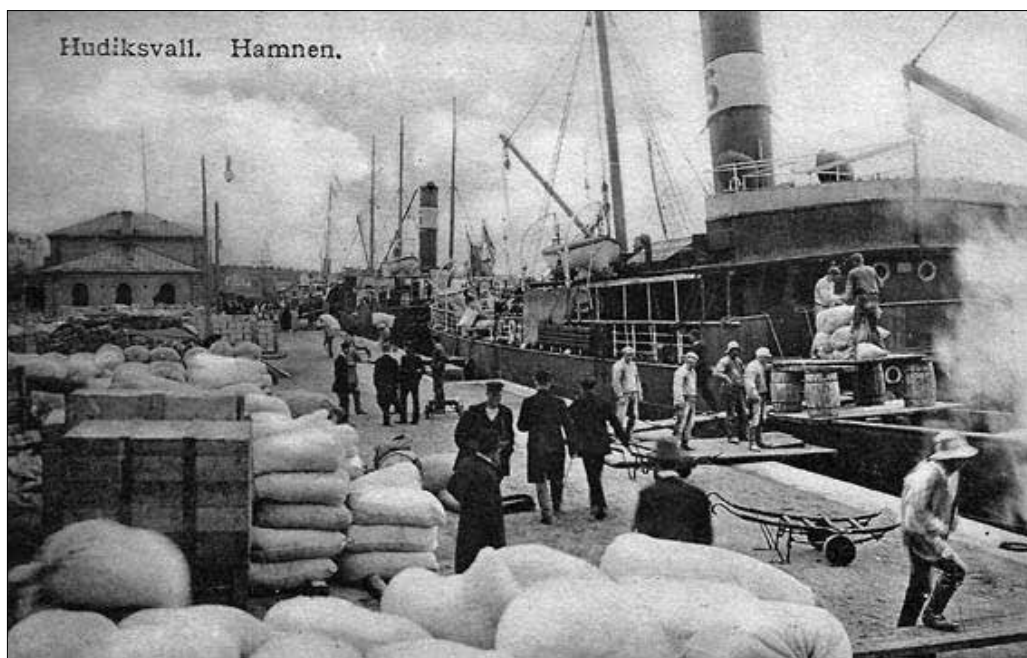
Det är fullständigt omöjligt att räkna upp allt dråpligt och annorlunda som Bernt berättade om, men jag kan nämna t ex Håstavillorna, Jerlins choklad- och karamellfabrik, Hudiksvalls Färghandel AB (som finns i kopia på Skansen), Rådhusstorget, Varvet med tvålfabriken Sabona, Strömmingssundet förstås, liksom Lillfjärden med svanarna etc, etc.

Mycket underhållande!

Magdalena Forsberg

Alla foton i privat ägo.

Hudiksvalls hamn när det begav sig.

Höstutflykten till Edsbyn

Edsbyn är väl mest känt som en bandymetropol. Men här finns också annat att upptäcka. Hudiksvalls stads hembygdsförening hade därför förlagt sin höstutflykt lördagen den 16 september dit för att bekanta oss med en del av dess kultur.

Med Anders Mikaelsson från Hudik Taxi som säker chaufför gav sig en buss med 50 förväntansfulla resenärer iväg från Kotorget mot resmålet. Det var en kulen höstdag, men det förvarnade regnet uteblev dessbättre.

Utanför Mårtेशgården i Edsbyn gjorde vi halt, och kaffe och bullar dukades upp. Efter den välbehövliga koffeinpausen delades vi in i två grupper, där den ena halvan tog sig till Edsbyns museum och den andra stannade kvar vid Mårtेशgården.

Edsbyns museum

På Edsbyns museum, tämligen nyinrett, möttes vi av Torbjörn Lang, verksam i Edsbyns hembygdsförening, som blev vår duglige guide. Först tog han oss till den naivistiske konstnären Lim Johans rum, där vi kunde bese flera av hans tavlor och fotografier. Konstnären själv hade inte satt något värde på sina tavlor, utan gav bort dem eller förstörde dem, berättade vår guide. Tavlor som nu betingar höga priser på konstauktioner.

Museet hyste också ett rum, som visade hur en lanthandel kunde te sig och en skolsal. Det som här fanns påminde mig om min egen uppväxt i ett litet sågverkssamhälle i Västervikstrakten på 1950-talet. Museet saknade förstås heller inte uppgifter om det så framgångsrika bandylaget på orten.

Torbjörn Lang, vår guide på Edsbyns museum, visar en av Lim Johans tavlor.

Foto Johnnie Karlsson.

Mårtेशgården

Vid Mårtेशgården togs vi emot av Elisabet Eriksson, ordförande i Ovanåkers hembygdsförening. Den stuga vi här fick se var från början en ryggåsstuga, som 1921 flyttades till nuvarande läge genom att rullas på stockar.

*En av de dekorativa målningarna på linneväv i Mårtेशgården.
Foto Kerstin Englund.*

Ovanåkers kyrka byggd 1744.

T. v. Exteriör.

T. h. Interiör med bland annat altarskåp av träsnidaren Måns Jonsson från Hudiksvall och predikstol från en äldre träkyrka på samma plats. Foto (båda bilderna) Björn Wiksten, Edsbyn.

Den nedre våningen i stugan var försedd med målningar från 1765. Den övre våningen hade byggts på 1832. I vardagsrummet var de dekorativa målningarna på linneväv utförda av Björ Anders, medan målningarna i det pampiga herrummet eller festsalen hade en okänd konstnär till upphovsman.

Ovanåkers kyrka

Efter en god och mättande lunch på Edsbyns hotell ställdes kosan till Ovanåkers kyrka. Här tog komminister Lars Andersson emot. Han berättade att kyrkan, som tagit åtta år att bygga, var från 1744, men att det funnits en träkyrka

tidigare från 1622.

De flesta av oss var intresserade av det altarskåp som träsnidaren Måns Jonsson i Hudiksvall var pappa till och som omnämns av Olof Broman. Altaruppsatsen i barockmönster var förfärdigad i tre etager, vilka framställer frälsningshistorien. Annat intressant i kyrkorummet var predikstolen från träkyrkans tid och de två mässhakar som förvarades i sakristian, varav den ena var från 1671.

Med detta besök styrde vi kosan mot Hudiksvall. Vi kan nog vara överens om att det varit en givande lördag.

Christer Nilsson

*Kaffepaus
utanför Mårtens-
gården.
Foto Johnnie
Karlsson.*

Fortsättning från sida 7, Helsingbocken

stående bock. Bocken var en sinnebid av grekiska riket, men på samma gång en sinnebild af solen och alla starka kämpars bild.

Det blef en häftig strid. Det gick hett till både i framstammen och på lyftingar. Grekerna lade till på alla sidor för att äntra, med de voro små och svartmuskga och förmådde ej komma ombord på helsingskeppen. Luften fylldes av härrop, klingande vapen och regnande spjut, men manfallet på grekernas sida började blifva så stort, att de ämnade draga sig ur striden, men då äntrades deras skep af helsingarna. En stor del greker kastade sig i hafvet, och de öfriga nedgjordes.

De grekiska skeppen plundrades först, hvar på de sänktes, men märkena på masterna togo helsingarna med sig hem, och då de sedan blefvo kristna och hörde bibeln förkunna, att tre djur äro ståtliga i skridt: lejonet, hästen och bocken, då

kom det grekiska skeppsmärket åter till heder och blef sedan vårt provinsvapen. Och sägas må, att ett bättre provinsvapeen kunde aldrig helsingarna fått; ty det är en äkta bild af den äkta helsingen.

Länge talades i Helsingland med stort beröm om striden i Niarwa sund, där Fune och hans män togo helsingbocken. Och – säga många – när bocken i öknen bar Israels synd och orättfärdighet, då var han stark, och det har helsingbocken också varit.

Nu hafva vi bocken i officersknapparna och på vår fana, men huru många veta, hvilken härlig och urgammal sinnebild det är.

Fredrik Winblad von Walter, cirka 1910.

Hudiksvalls Stads Hembygdsförening

Styrelse:

Per-Widar Persson, ordförande
Gunnar Sundblad, sekreterare
Björn Axelsson, kassör
Rut Boëthius
Kerstin Englund
Magdalena Forsberg
Stig Lundén

Suppleanter:

Johnnie Karlsson och Christer Nilsson

Redaktionskommitté för Kanalen:

Gunnar Sundblad (ansv utgivare) och Magdalena Forsberg (red)

Valberedning:

Lars Blomberg (sammankallande) och Sven Bohlin

Adress:

Hudiksvalls Stads Hembygdsförening
Box 1022
824 11 Hudiksvall

Hemsida och e-postadress:

www.hembygd.se/hudiksvall
info@hudiksvallsstadshembygdsforening.se

Medlemsavgift:

Bankgiro 5005-6951, medlemsavgift 100 kr/år,
familj 150 kr/år.